

На основу члана 119. став 1. тачка 1) Закона о основама система образовања и васпитања (Сл. гласник Р.Србије", бр. 88/2017, 27/2018, 10/2019, 6/2020, 129/2021 и 92/2023 – даље: Закон), а у вези са чланом 39. Статута Основне школе „Вукова спомен школа" у Тршићу, дел.број: 94/1. од 31.01.2024. године, Школски одбор Основне школе „Вукова спомен школа" у Тршићу, на седници одржаној дана 25.4.2024. године, донео је

П Р А В И Л Н И К

**о васпитно-дисциплинској одговорности ученика
Основне школе „Вукова спомен школа" у Тршићу**

І ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим правилником уређују се права, обавезе и одговорност ученика, врсте повреда обавеза ученика, васпитне и васпитно-дисциплинске мере, васпитно-дисциплински поступак, надлежност за изрицање мера, правна заштита ученика и материјална одговорност ученика Основне школе „Вукова спомен школа" у Тршићу, (даље: школа).

Члан 2.

Уписом у школу ученик преузима обавезе прописане Законом, посебним законом, Статутом школе и овим правилником.

Члан 3.

Ученик може да одговара за лакшу повреду обавезе утврђену овим правилником.

Ученик може да одговара за тежу повреду обавезе која је у време извршења била прописана Законом као и за повреду забране из члана 110-112. Закона.

Члан 4.

Родитељ, односно други законски заступник малолетног ученика одговара за материјалну штету коју ученик нанесе школи намерно или из крајње непажње, у складу са Законом.

ІІ ПРАВА, ОБАВЕЗЕ И ОДГОВОРНОСТ УЧЕНИКА

1. Права ученика

Члан 5.

Права ученика се остварују у складу са потврђеним међународним уговорима, Законом, другим законима и овим правилником.

Школа, односно запослени у школи су дужни да обезбеде остваривање права ученика, а нарочито право на:

- 1) квалитетан образовно - васпитни рад који обезбеђује остваривање принципа и циљева из члана 7. и 8. Закона;
- 2) уважавање личности;
- 3) подршку за свестрани развој личности, подршку за посебно исказане таленте и њихову афирмацију;
- 4) заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања;
- 5) благовремену и потпуну информацију о питањима од значаја за образовање и васпитање;
- 6) информације о правима и обавезама;
- 7) учествовање у раду органа школе, у складу са Законом и посебним законом;
- 8) слободу удруживања у различите групе, клубове и организовање Ученичког парламента;
- 9) јавност и образложење оцене и подношење приговора на оцену и испит;
- 10) покретање иницијативе за преиспитивање одговорности учесника у образовно - васпитном процесу, уколико права из става 2. тачка 1)-9) овог члана нису остварена;
- 11) заштиту и правично поступање школе према детету и ученику;
- 12) друга права у области образовања и васпитања, у складу са Законом.

Ученик, родитељ, односно други законски заступник ученика може да поднесе писмену пријаву директору школе у случају повреде права из става 2. овог члана или непримереног понашања запослених према ученику, у складу са општим актом школе, у року од осам дана од дана сазнања о повреди права.

Запослени у школи је дужан да одмах по сазнању, а најкасније наредног радног дана, поднесе писмену пријаву директору да је учињена повреда права детета и ученика.

Директор је дужан да пријаву из става 3. и 4. овог члана размотри и да, уз консултацију са учеником и родитељем, односно другим законским заступником ученика, као и запосленим одлучи и предузме одговарајуће мере, у року од осам дана од дана пријема пријаве.

2. Обавезе ученика

Члан 6.

У остваривању својих права и обавеза ученик не сме да угрожава друге у остваривању њихових права. Ученик има обавезу да:

- 1) редовно похађа наставу и извршава школске обавезе;
- 2) поштује правила понашања у школи, одлуке директора и органа школе;
- 3) ради на усвајању знања, вештина и вредносних ставова утврђених школским програмом, прати сопствени напредак и извештава о томе наставнике и родитеље, односно друге законске заступнике;
- 4) не омета извођење наставе и не напушта час без претходног одобрења наставника;
- 5) поштује личност других ученика, наставника и осталих запослених у школи;
- 6) чува имовину школе и чистоћу и естетски изглед школских просторија;

- 7) стара се о очувању животне средине и понаша у складу са правилима еколошке етике;
- 8) стара се о личној уредности и пристојном изгледу;
- 9) доноси учбенике, прибор, опрему и друга средства неопходна за рад на часовима;
- 10) се не понаша недолично према наставницима и другим радницима школе, ученицима и родитељима ученика у школи и ван ње;
- 11) уредно и благовремено обавештава родитеље о свом учењу и владању, оценама, порукама одељенског старешине и других наставника;
- 12) извршава послове које му даје одељенски старешина, наставници и органи школе.

Школа је обавезна да писмено обавештава родитеља, односно другог законског заступника о учињеним неоправданим изостанцима ученика.

Родитељ, односно други законски заступник ученика из става 2. овог члана дужан је да у року од осам дана од дана изостанка ученика достави лекарско оправдање или други релевантни документ о оправданости изостанка.

3. Одговорност ученика

Члан 7.

Ученик одговара за лакше повреде обавеза утврђене Статутом школе и овим правилником, за теже повреде обавеза које су у време извршења биле прописане Законом и за повреде забране из члана 110-112. Закона.

4. Васпитни рад са учеником

Члан 8.

Према ученику који врши повреду правила понашања у школи или не поштује одлуке директора и органа школе, неоправдано изостане са наставе пет часова, односно који својим понашањем угрожава друге у остваривању њихових права, као и у случају сумње да је починио тежу повреду обавезе ученика и повреду забране из члана 110–112. Закона, школа уз учешће родитеља, односно другог законског заступника, појачава васпитни рад.

Васпитни рад из става 1. овог члана остварује се активностима: у оквиру одељењске заједнице, стручним радом одељењског старешине, педагога, психолога и посебних тимова. Када је неопходно, школа сарађује и са одговарајућим установама социјалне, односно здравствене заштите, ради одређивања и пружања подршке ученику у вези са променом његовог понашања.

Одељењски старешина, заједно са стручним сарадницима, односно са тимом за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања или тимом за инклузивно образовање, сачињава план појачаног васпитног рада који траје најкраће до окончања васпитно-дисциплинског поступка.

Одељењски старешина води посебну педагошку евиденцију о појачаном васпитном раду у коју се уносе подаци о: догађају, учесницима, временској динамици, предузетим активностима и мерама и оствареним резултатима тог рада.

Резултате појачаног васпитног рада, на основу заједничког извештаја одељенског старешине, стручних сарадника и тимова, директор, односно наставничко веће узима у обзир приликом изрицања васпитно - дисциплинске мере.

Са учеником који ван простора школе, односно другог простора у коме школа остварује образовно-васпитни рад, учини повреду забране из члана 110–112. Закона, школа у складу са извештајем спољашње мреже заштите појачава васпитни рад, уз предузимање других активности у складу са прописима којима се уређују: критеријуми за препознавање облика дискриминације, поступање установе у случају сумње или утврђеног дискриминативног понашања и вређања угледа, части и достојанства личности, као и протокола поступања у одговору на насиље, злостављање и занемаривање.

III ВРСТЕ ПОВРЕДА ОБАВЕЗА УЧЕНИКА

3.1. Лакше повреде обавеза

Члан 9.

Лакше повреде обавеза ученика су:

1. неоправдано изостајање из школе до 25 часова;
2. понављање насилног понашања са првог нивоа из Правилника о протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање када васпитни рад није делотворан;
3. насилно понашање са другог нивоа из Правилника о протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање, када појачан васпити рад није делотворан;
4. ометање рада у одељењу;
5. недолично понашање према другим ученицима;
6. недолично понашање према наставницима, стручним сарадницима и другим запосленима у школи, као и према лицима која се нађу у школи (родитељи, странке и сл.);
7. изазивање нереди у просторијама школе и школском дворишту;
8. непоштовање одлука надлежних органа школе;
9. необавештавање родитеља о резултатима учења и владања и непреношење порука одељенског старешине, других наставника и стручних сарадника;
10. оштећење школске зграде, просторија, инвентара, инсталација и прибора запослених у школи;
11. оштећење или уништење личних ствари и прибора других ученика, наставника и других запослених у школи;
12. неоправдано кашњење на редовну наставу и друге облике образовно-васпитног рада;
13. нарушавање естетског изгледа школе и школског дворишта (бацање отпадака, уништавање садница, зеленила и зелених површина, писање по зидовима и сл.)
14. излагање из школског дворишта без одобрења одељенског старешине, односно дежурног наставника, за време наставе и за време школског одмора;
15. злоупотреба лекарског оправдања;
16. коришћење – употреба мобилног телефона за време трајања наставе и на одморима у згради и дворишту школе;
17. недолажење на часове додатне и допунске наставе и друге облике образовно-васпитног рада;

18. конзумирање хране, пића и жвакаћих гума за време часа;
19. напуштање одељења без одобрења наставника;
20. одбијање учешћа на школским манифестацијама и другим облицима образовно-васпитног рада у школи и ван ње;
21. непоштовање обавеза прописаних законом, овим статутом и правилима понашања у школи;
22. повреда других обавеза које се не сматрају тежом повредом обавеза ученика.

3.2. Теже повреде обавеза

Члан 10.

Теже повреде обавеза ученика су:

- 1) уништење, оштећење, скривање, изношење, преправка или дописивање података у евиденцији коју води школа или друга организација, односно орган;
- 2) преправка или дописивање података у јавној исправи коју издаје школа или друга организација, односно орган;
- 3) уништење или крађа имовине школе, привредног друштва, предузетника, ученика или запосленог;
- 4) поседовање, подстрекавање, помагање, давање другом ученику и употреба психоактивних супстанци, односно алкохола, дрога и никотинских производа.
- 5) уношење у школу или другу организацију оружја, пиротехничког средства или другог предмета којим може да угрози или повреди друго лице;
- 6) понашање ученика којим угрожава властиту безбедност или безбедност других ученика, наставника и запослених у школи, у школским и другим активностима које се остварују ван школе, а које школа организује и које доводи до њиховог физичког и психичког повређивања;
- 7) употреба мобилног телефона, електронског уређаја и другог средства у сврхе којима се угрожавају права других или у сврхе преваре у поступку оцењивања;
- 8) неоправдано изостајање са наставе и других облика образовно-васпитног рада више од 25 часова у току школске године, од чега више од 15 часова након писменог обавештавања родитеља, односно другог законског заступника од стране школе;
- 9) учестало чињење лакших повреда обавеза у току школске године, под условом да су предузете неопходне мере из члана 8. овог правилника, ради корекције понашања ученика.

Школа је дужна да општим актом пропише употребу мобилног телефона, електронског уређаја и другог средства у складу са Смерницама које доноси Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања.

За повреде из става 1. тач. 8) и 9) овог члана обавезна је поступност у изрицању мера.

3.3. Повреде забране

Забрана дискриминације

Члан 11.

У школи су забрањене дискриминација и дискриминаторско поступање којим се на непосредан или посредан, отворен или прикривен начин, неоправдано прави разлика или неједнако поступа, односно врши пропуштање (искључивање, ограничавање или давање првенства) у односу на лице или групе

лица, као и на чланове њихових породица или њима блиска лица на отворен или прикривен начин, који се заснива на раси, боји коже, прецима, држављанству, статусу мигранта, односно расељеног лица, националној припадности или етничком пореклу, језику, верским или политичким убеђењима, полу, родном идентитету, сексуалној оријентацији, имовном стању, социјалном и културном пореклу, рођењу, генетским особеностима, здравственом стању, сметњи у развоју и инвалидитету, брачном и породичном статусу, осуђиваности, старосном добу, изгледу, чланству у политичким, синдикалним и другим организацијама и другим стварним, односно претпостављеним личним својствима, као и по другим основима утврђеним законом којим се прописује забрана дискриминације.

Не сматрају се дискриминацијом посебне мере уведене ради постизања пуне равноправности, заштите и напретка лица, односно групе лица која се налазе у неједнаком положају.

Школа је дужна да предузме све мере прописане Законом када се посумња или утврди дискриминаторно понашање у школи.

Забрана насиља, злостављања и занемаривања

Члан 12.

У школи је забрањено физичко, психичко, социјално, сексуално, дигитално и свако друго насиље, злостављање и занемаривање запосленог, ученика, родитеља, односно другог законског заступника или трећег лица у школи.

Под насиљем и злостављањем подразумева се сваки облик једанпут учињеног, односно понављаног вербалног или невербалног понашања, чија је последица стварно или потенцијално угрожавање здравља, развоја и достојанства личности ученика и одраслог.

Занемаривање и немарно поступање представља пропуштање школе или запосленог да обезбеди услове за правилан развој ученика и одраслог.

Школа је дужна да надлежном органу пријави сваки облик насиља, злостављања и занемаривања у школи и почињен од стране родитеља, односно другог законског заступника или трећег лица у школи.

Под физичким насиљем, у смислу Закона, сматра се: физичко кажњавање детета, ученика или одраслог од стране запосленог, родитеља односно другог законског заступника или трећег лица у школи; свако понашање које може да доведе до стварног или потенцијалног телесног повређивања детета, ученика, одраслог или запосленог; насилно понашање запосленог према детету, ученику или одраслом, као и ученика и одраслог према другом ученику, одраслом или запосленом.

Под психичким насиљем, у смислу Закона, сматра се понашање које доводи до тренутног или трајног угрожавања психичког и емоционалног здравља и достојанства.

Под социјалним насиљем, у смислу Закона, сматра се искључивање детета, ученика и одраслог из групе вршњака и различитих облика активности школе.

Под сексуалним насиљем и злостављањем, у смислу Закона, сматра се понашање којим се дете и ученик сексуално узнемирава, наводи или приморава на учешће у сексуалним активностима које не жели, не схвата или за које није развојно дорастао или се користи за проституцију, порнографију и друге облике сексуалне експлоатације.

Под дигиталним насиљем и злостављањем, у смислу Закона, сматра се злоупотреба информационо комуникационих технологија која може да има за последицу повреду друге личности и угрожавање достојанства и остварује се слањем порука електронском поштом, смс-ом, ммс-ом, путем веб-сајта (web site), четовањем, укључивањем у форуме, социјалне мреже и другим облицима дигиталне комуникације.

Министарство врши пријем пријава у вези са насиљем, злостављањем и занемаривањем ученика путем софтверског решења – Националне платформе за превенцију насиља које укључује децу – Чувам те.

Протокол поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање, садржај и начин спровођења превентивних и интервентних активности, услове и начине за процену ризика, начине заштите од насиља, злостављања и занемаривања, као и могућност коришћења софтверског решења – Националне платформе за превенцију насиља које укључује децу – Чувам те, прописује министар.

Забрана понашања које вређа углед, част или достојанство

Члан 13.

Забрањено је свако понашање запосленог према ученику; ученика према запосленом; родитеља, односно другог законског заступника или трећег лица према запосленом; запосленог према родитељу, односно другом законском заступнику или трећем лицу; ученика према другом ученику, којим се вређа углед, част или достојанство.

Директор школе дужан је да у року од три дана од дана сазнања за повреду забране из става 1. овог члана предузме одговарајуће активности и мере у оквиру надлежности школе.

Поступање школе када се посумња или утврди вређање угледа, части или достојанства, начине спровођења превентивних и интервентних активности, услове и начине за процену ризика, начине заштите и друга питања од значаја за заштиту, прописује министар.

Члан 14.

Школа обавештава Министарство о повреди забране из чл. 110–112. Закона, у складу са прописима којима се уређују: критеријуми за препознавање облика дискриминације, поступање установе у случају сумње или утврђеног дискриминативног понашања и вређања угледа, части и достојанства личности, као и протокола поступања у одговору на насиље, злостављање и занемаривање.

IV ВАСПИТНЕ И ВАСПИТНО-ДИСЦИПЛИНСКЕ МЕРЕ

4.1. Васпитне мере

Члан 15.

Васпитне мере се изричу **за лакшу повреду** обавеза ученика, на основу изјашњавања наставника који остварују наставу у одељењу ученика, у складу са општим актима школе.

Васпитне мере су

1. опомена;
2. укор одељењског старешине;
3. укор одељењског већа

Васпитна мера из става 2. овог члана изриче се ученику без вођења васпитно-дисциплинског поступка.

Мера из става 2. овог члана може да се изрекне ученику ако је школа претходно предузела неопходне активности из члана 83. став 1. Закона.

Члан 16.

Опомена се изриче за лакшу повреду обавеза ученика, као и за:

1. неоправдано изостајање из школе до 7 часова.

Опомену изриче одељењски старешина на часу одељењске заједнице и уписује је у ђачку књижицу.

Члан 17.

Укор одељењског старешине се изриче за лакшу повреду обавеза ученика, и за:

1. неоправдано изостајање из школе са 8 часова.

Ученику коме је изречена васпитна мера укор одељењског старешине, смањује се оцена из владања на врло добро (4).

Васпитну меру укор одељењског старешине изриче одељењски старешина на часу одељењске заједнице и уписује је у ђачку књижицу.

Члан 18.

Укор Одељењског већа се изриче за лакшу повреду обавеза ученика, и за:

1. неоправдано изостајање из школе од 9-15 часова.

Ученик коме је изречена васпитна мера укор Одељењског већа, смањује се оцена из владања на добро (3).

Васпитну меру укор Одељењског већа изриче одељењско веће већином гласова свих чланова одељењског већа на предлог одељењског старешине или било ког члана одељењског већа. Гласање је јавно.

Васпитна мера укор Одељењског већа уписује се у ђачку књижицу. Одељенски старешина је дужан да о учињеној лакшој повреди и изреченој мери обавести родитеље и води евиденцију о изреченој мери.

4.2. Васпитно-дисциплинске мере

Члан 19.

Васпитно-дисциплинске мере изричу се за тежу повреду обавезе из члана 83. Закона и члана 10. овог правилника, као и за учињену повреду забране из члана 110-112. Закона, и то:

- 1) За **тежу повреду** обавеза ученика, може да се изрекне васпитно-дисциплинска мера:
 - (1) укор директора;
 - (2) укор наставничког већа,
- 2) за учињену **повреду забране** из члана 110-112 Закона може да се изрекне васпитно-дисциплинска мера:
 - (1) укор директора или укор наставничког већа;
 - (2) премештај ученика од петог до осмог разреда у другу основну школу на основу одлуке наставничког већа, уз сагласност школе у коју прелази, а уз обавештавање родитеља односно другог законског заступника;

Изузетно од става 1. овог члана, за теже повреде обавеза ученика из члана 83. став 8. тач. 4) и 5) Закона, ученику школе се може изрећи васпитно-дисциплинска мера – премештај у другу основну школу.

Васпитно-дисциплинска мера изриче се у школској години у којој је учињена повреда обавезе ученика.

Мера из става 1. овог члана изриче се ученику након спроведеног васпитно-дисциплинског поступка и утврђене одговорности и утиче на оцену из владања у току полугодишта и на закључну оцену из владања.

Мера из става 1. овог члана може да се изрекне ученику ако је школа претходно предузела неопходне активности из члана 83. став 1. Закона.

Када предузете неопходне активности доведу до позитивне промене понашања ученика, обуставиће се поступак, осим ако је учињеном повредом забране из члана 110-112. Закона озбиљно угрожен интегритет другог лица.

Изузетно, одељењски старешина по прибављеној процени тима за заштиту ученика предлаже одељењском већу смањење закључне оцене из владања на крају другог полугодишта ученику који учини тежу повреду обавезе ученика или повреду забране из члана 110–112. Закона на крају другог полугодишта, када није могуће водити васпитно-дисциплински поступак.

Када малолетан ученик изврши повреду обавезе, односно забране из члана 110–112. Закона, школа одмах, а најкасније наредног радног дана од дана сазнања обавештава родитеља, односно другог законског заступника и укључује га у одговарајући поступак.

Наставничко веће доноси одлуку о васпитно-дисциплинској мери премештај ученика од петог до осмог разреда у другу основну школу, а директор решење о премештају ученика.

Ученик, родитељ, односно други законски заступник има право да поднесе жалбу школском одбору на изречену васпитно-дисциплинску меру за извршену тежу повреду обавезе ученика или за повреду забране из члана 110–112. овог закона, у року од осам дана од дана достављања решења о утврђеној одговорности и изреченој мери.

Школски одбор решава по жалби из става 10. овог члана у року од 15 дана од дана достављања жалбе од стране ученика, родитеља, односно другог законског заступника.
Жалба одлаже извршење решења директора.

Члан 20.

Укор директора школе изриче се за следеће теже повреде обавеза ученика:

- 1) преправка или дописивање података у јавној исправи коју издаје школа или друга организација, односно орган;
- 2) уништење или крађа имовине школе, привредног друштва, предузетника, ученика или запосленог;
- 3) употреба мобилног телефона, електронског уређаја и другог средства у сврхе којима се угрожавају права других или у сврхе преваре у поступку оцењивања;
- 4) учестало чињење лакших повреда обавеза у току школске године, под условом да су предузете неопходне мере из члана 6. став 1. овог правилника, ради корекције понашања ученика.

Члан 21.

Васпитно-дисциплинска мера **укор Наставничког већа** изриче се за следеће теже повреде обавеза ученика:

- 1) уништење, оштећење, скривање, изношење, преправка или дописивање података у евиденцији коју води школа или друга организација, односно орган;
- 2) поседовање, подстрекавање, помагање, давање другом ученику и употреба психоактивних супстанци, односно алкохола, дрога и никотинских производа;
- 3) уношење у школу или другу организацију оружја, пиротехничког средства или другог предмета којим може да угрози или повреди друго лице;
- 4) понашање ученика којим угрожава властиту безбедност или безбедност других ученика, наставника и запослених у школи, у школским и другим активностима које се остварују ван школе, а које школа организује и које доводе до њиховог физичког и психичког повређивања;
- 5) неоправдано изостајање са наставе и других облика образовно-васпитног рада више од 25 часова у току школске године, од чега више од 15 часова након писменог обавештавања родитеља, односно другог законског заступника од стране школе;

Васпитно-дисциплинске мере из члана 19. овог правилника, изричу се ученику по спроведеном васпитно-дисциплинском поступку у коме је утврђена одговорност ученика и уписују се у ђачку књижицу и дневник образовно-васпитног рада.

Члан 22.

Васпитно-дисциплинска мера **премештај ученика у другу школу** изриче се за повреду забране из чл. 110-112. Закона, ако је том повредом озбиљно угрожен интегритет другог лица.

Премештај ученика од петог до осмог разреда у другу основну школу врши се на основу одлуке Наставничког већа школе, уз сагласност школе у коју прелази и уз обавештавање родитеља, односно другог законског заступника.

Одлуком о премештају ученика у другу школу Наставничко веће школе одредиће појачан васпитни рад у односу на ученика активностима: у оквиру одељењске заједнице, стручним радом одељењског старешине, педагога, психолога, посебних тимова, а када је то неопходно, сарадњом са одговарајућим установама социјалне односно здравствене заштите, у циљу дефинисања и пружања подршке ученику у вези са променом његовог понашања.

Решење о премештају ученика из става 2. овог члана доноси директор школе када предузете неопходне активности не доведу до позитивне промене понашања ученика.

Члан 23.

У оквиру појачаног васпитног рада са ученицима реализује се и друштвено-корисни, односно хуманитарни рад.

Циљ одређивања друштвено-корисног, односно хуманитарног рада у школи који се остварује у складу са Правилником о обављању друштвено-корисног, односно хуманитарног рада, јесте превенција непожељног и друштвено неприхватљивог понашања ученика кроз развој пожељних и позитивних облика понашања. Наставник, односно стручни сарадник у школи за развијање пожељних/позитивних облика понашања ученика и конструктивно решавање конфликта примењује саветодавни рад, технику дијалога, поступак школске медијације, укључује вршњачку медијацију и друго.

Друштвено користан, односно хуманитарни рад из става 1. овог члана школа одређује ученику у складу са тежином учињене повреде, водећи рачуна о психофизичкој и здравственој способности, узрасту и достојанству ученика, о чему је дужна да одмах обавести родитеља, односно другог законског заступника.

У ситуацији када се мера изриче ученику који наставу похађа по индивидуалном образовном плану узима се у обзир и мишљење представника тима за инклузивно образовање.

Друштвено-користан, односно хуманитарни рад из става 1. овог члана се не односи на друштвено-користан и хуманитарни рад који школа планира годишњим планом рада и остварује ради укључивања свих ученика или појединих одељењских заједница у тај рад (хуманитарне акције, еколошке акције уређења школе - учионица и других просторија и школског окружења, акције прикупљања материјала за рециклажу, припрема/уређење школског простора за одржавање школских манифестација, изложби, гостовања, спортских и других такмичења, посете установама социјалне заштите за смештај деце и омладине, домовима старих и Црвеном крсту и др.).

Члан 24.

Уз васпитне мере опомена одељењског старешине, укор одељењског старешине или укор одељењског већа, које се могу изрећи за учињену лакшу повреду обавезе ученика прописану Статутом школе и овим правилником, ученику се у оквиру појачаног васпитног рада обавезно одређује друштвено-користан, односно хуманитарни рад.

Активности друштвено-корисног, односно хуманитарног рада код изречених васпитних мера за учињене лакше повреде обавеза ученика могу бити:

- продужетак обавезе редара;
- писање састава и излагање у одељењу на тему у вези са повредом обавезе;

- израда паноа везаног за одређену тему;
- помоћ у библиотеци;
- помоћ дежурном наставнику;
- помоћ наставницима у ваннаставним активностима;
- уређење школског дворишта (нпр. чишћење снега);
- предавање за одељењску заједницу на тему безбедности, насиља или друге области у оквиру које је ученик прекршио правила, односно у вези са учињеном повредом обавезе;
- учествовање у организовању спортских, музичких, културних и других активности у школи у сарадњи са наставником и др.

Члан 25.

При изрицању васпитно – дисциплинских мера ученику за теже повреде обавеза могуће су следеће активности друштвено-корисног односно хуманитарног рада:

- укључивање у припреми материјала за израду летописа школе;
- израда презентације и приказ те презентације у одељењима на тему чувања имовине, како личне тако и школске, породичне и имовине других;
- израда презентације на тему која је у вези са повредом обавезе;
- брига о простору у коме ученици бораве (нпр. уређивање учионице, библиотеке, и сл.);
- помоћ помоћно-техничком особљу у одржавању хигијене школе (чишћење снега, лишћа и др.);
- припрема материјала за рад у вези са темом која је повезана са одређеним понашањем и системом вредности који желимо да ученик промени, односно усвоји;
- израда презентације и држање предавања уз подршку наставника на тему Заштита личних података на интернету и др.;

Члан 26.

Уз васпитно-дисциплинске мере укор директора и укор наставничког већа, које се могу изрећи за учињену повреду забране из члана 110-112 Закона, ученику се у оквиру појачаног васпитног рада одређују следеће активности друштвено – корисног односно хуманитарног рада:

- организовање предавања на тему људских права и права детета;
- организовање предавања за ученике на теме везане за грађанска права, обавезе и одговорности;
- организовање предавања за родитеље на неку од тема везаних за грађанска права, обавезе и одговорности у сарадњи са стручним сарадником или наставником;
- учествовање у организовању хуманитарне акције за помоћ угроженима и др.

V ВАСПИТНО-ДИСЦИПЛИНСКИ ПОСТУПАК

Члан 27.

За теже повреде обавеза ученика и за повреде забране из члана 110–112. Закона школа води васпитно-дисциплински поступак о којем обавештава родитеља, односно другог законског заступника ученика.

Школа обавештава Министарство о повреди забране из члана 110–112. Закона, у складу са прописима којима се уређују: критеријуми за препознавање облика дискриминације, поступање установе у случају сумње или утврђеног дискриминативног понашања и вређања угледа, части и достојанства личности, као и протокола поступања у одговору на насиље, злостављање и занемаривање.

За учињену тежу повреду обавезе ученика директор закључком покреће васпитно-дисциплински поступак најкасније у року од пет радних дана од дана сазнања, а за учињену повреду забране из члана 110–112. Закона закључком покреће поступак одмах, а најкасније у року од два радна дана од дана сазнања, о чему одмах, а најкасније наредног радног дана, обавештава родитеља, односно другог законског заступника.

Изузетно од става 3. овог члана, за учињене теже повреде обавеза ученика из члана 83. став 8. тач. 4) и 5) Закона, директор закључком покреће васпитно-дисциплински поступак одмах, а најкасније у року од два радна дана од дана сазнања, о чему одмах обавештава родитеља, односно другог законског заступника.

Директор води поступак и окончава га решењем.

У васпитно-дисциплинском поступку ученик, уз присуство родитеља, односно другог законског заступника, као и сви остали учесници и сведоци морају бити саслушани и дати писану изјаву.

Уколико се родитељ, односно други законски заступник ученика, који је уредно обавештен, не одазове да присуствује васпитно-дисциплинском поступку, директор школе поставља одмах, а најкасније наредног радног дана, психолога, односно педагога установе да у том поступку заступа интересе ученика, о чему одмах обавештава центар за социјални рад.

Васпитно-дисциплински поступак окончава се доношењем решења у року од 30 дана од дана покретања.

У оквиру појачаног васпитног рада са ученицима реализује се и друштвено-корисни, односно хуманитарни рад.

Изузетно од става 8. овог члана, у случају учињене теже повреде обавеза ученика из члана 83. став 8. тач. 4) и 5) Закона и повреде забране, васпитно-дисциплински поступак окончава се доношењем решења у року од 20 дана од дана покретања.

У васпитно дисциплинском поступку који је покренут за тежу повреду обавезе ученика из члана 83. став 8. тач. 4) и 5) Закона и повреду забране, ученик може бити удаљен из непосредног образовно-васпитног рада који обухвата обавезну наставу и остале облике образовно-васпитног рада.

Ученик може бити удаљен из непосредног образовно-васпитног рада и осталих облика образовно-васпитног рада најкраће пет радних дана, а најдуже до окончања васпитно-дисциплинског поступка.

Директор школе, након процене тима за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања у складу са протоколом поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање и правилником о друштвено-корисном, односно хуманитарном раду, доноси решење о удаљењу ученика из става 11. овог члана.

Током удаљења ученика из става 11. овог члана ученик, родитељ, односно други законски заступник је дужан да се информисе о току наставног процеса и да садржаје програма наставе и учења прати уз употребу наставног материјала који је школа у обавези да достави ученику ради обезбеђивања континуитета у образовању.

Школа је дужна да о удаљењу ученика из става 11. овог члана обавести надлежни центар за социјални рад ради заједничког деловања у реализацији појачаног васпитног рада.

Пре доношења решења о удаљењу морају се утврдити све чињенице које су од значаја за одлучивање.

Подаци о изреченим васпитним и васпитно-дисциплинским мерама морају бити унети у одговарајући део обрасца преводнице, односно исписнице, приликом превођења, односно уписивања ученика у другу школу у току школске године.

Школа у којој ученик наставља школовање у обавези је да прати понашање ученика и спроводи појачан васпитни рад у сарадњи са надлежним центром за социјални рад и другим установама спољашње заштитне мреже.

Ближе услове, начин, садржај, дужину, место и време обављања и друга питања од значаја за обављање друштвено-корисног, односно хуманитарног рада из става 8. овог члана прописује министар.

Члан 28.

О учињеној повреди обавезе (тежој повреди обавезе или повреди забране) школа одмах, а најкасније наредног радног дана обавештава родитеља, односно другог законског заступника малолетног ученика и укључује га у поступак.

Члан 29.

Закључак за утврђивање одговорности ученика подноси се у писаном облику и садржи податке о ученику (име и презиме ученика против кога се води васпитно-дисциплински поступак и разред), опис теже повреде обавезе ученика, односно повреде забране, време, место и начин извршења повреде и одговарајуће доказе, као и назначење одредби овог правилника, односно Закона којима је регулисано да учињено дело представља повреду обавезе ученика.

Закључак се доставља родитељу, односно другом законском заступнику малолетног ученика, одељењском старешини и стручном сараднику.

Члан 30.

Родитељ, односно други законски заступник малолетног ученика против кога се води васпитно-дисциплински поступак позива се писаним путем.

Уз позив родитељу, односно другом законском заступнику ученика, обавезно се доставља и закључак за покретање васпитно-дисциплинског поступка.

Позив из става 1. и 2. овог члана мора бити благовремено уручен. На расправу се позивају, када је то потребно, и сведоци и вештаци.

Члан 31.

Поступак за утврђивање васпитно-дисциплинске одговорности ученика за тежу повреду обавезе води директор школе.

Члан 32.

Расправу отвара директор школе.

Расправи присуствују: лице које је директор школе одредио да води записник; ученик против кога је покренут васпитно-дисциплински поступак, уз присуство родитеља, односно другог законског заступника, стручни сарадник, сведоци а по потреби и други учесници.

Пре почетка расправе директор школе утврђује да ли су присутна сва позвана лица, што се констатује записнички.

У васпитно-дисциплинском поступку ученик, уз присуство родитеља, односно другог законског заступника, као и сви остали учесници и сведоци, мора да буде саслушан и да дâ писану изјаву.

Уколико се родитељ, односно други законски заступник ученика, који је уредно обавештен, не одазове позиву да присуствује васпитно-дисциплинском поступку, директор школе поставља одмах, а најкасније

наредног радног дана педагога школе да у овом поступку заступа интересе ученика, о чему одмах обавештава центар за социјални рад.

Расправа почиње читањем закључка за покретање васпитно-дисциплинског поступка због повреде обавезе ученика.

После читања закључка позива се ученик против кога се води поступак да се изјасни о наводима из закључка и да изнесе своју одбрану.

После изјаве ученика приступа се саслушању свих присутних сведока и извођењу доказа ради утврђивања чињеница.

Члан 33.

О току васпитно-дисциплинског поступка води се записник.

У записник се уносе подаци који су неопходни за правоваљано доношење одлуке о одговорности ученика против кога је покренут васпитно-дисциплински поступак (подаци о ученику и подаци о свим учесницима и сведоцима позваним на расправу, опис теже повреде обавезе ученика, односно забране, време, место и начин извршења повреде, утврђен број неоправданих изостанака, утврђени докази за извршену тежу повреду обавезе, постојање олакшавајућих, односно отежавајућих околности и др.).

Записник мора да буде уредан, прецизан, јасан и читљив и да садржи само податке о повреди обавезе ученика која је предмет расправе.

Записник се пре закључења мора прочитати лицима која учествују у васпитно-дисциплинском поступку, а саслушана лица имају права на примедбе на записник.

У већ потписаном записнику ништа не сме да се додаје ни мења.

У заглављу записника мора да се назначи да расправу води директор школе, место и дан одржавања расправе, име и презиме ученика против кога се води поступак, родитеља, односно другог законског заступника, име браниоца уколико га ученик има, час почетка и завршетка расправе.

У записник се уноси и да ли је било приговора на ток поступка, каква је одлука о томе донета, да ли је прочитан закључак, исказ ученика, ток доказног поступка, имена сведока и вештака који су саслушани и њихови искази, предлози који су састављени и шта је по њима одлучено и друго.

Искази ученика, сведока, браниоца, вештака и осталих учесника у поступку уносе се скраћено, а ако је потребно, поједини делови или цео исказ уносе се у записник дословно.

VI НАДЛЕЖНОСТ ЗА ИЗРИЦАЊЕ МЕРА

Члан 34.

Након спроведеног васпитно-дисциплинског поступка школа може да донесе следећу одлуку:

1. да **обустави поступак** (решењем директора) када је школа претходно појачала васпитни рад са учеником у складу са чланом 83. став 1. Закона, а предузете активности доведу до позитивне промене у понашању ученика, изузев када је ученик учинио повреду забране којом је озбиљно угрожен интегритет другог лица;
2. да изрекне меру из члана 86. став 1. тачка 2. и 3. Закона и члана 19. став 1. овог правилника.

Члан 35.

При изрицању васпитно-дисциплинске мере за учињену тежу повреду обавезе и за учињену повреду забране узимају се у обзир олакшавајуће и отежавајуће околности, а нарочито:

- тежина учињене повреде и њене последице;
- степен утврђене одговорности ученика;
- услови под којима је повреда учињена;
- раније понашање ученика и однос према обавезама у школи;
- понашање после учињене повреде, тј. да ли је васпитни рад позитивно утицао на ученика;
- да ли ученик, с обзиром на узраст, може да схвати сврху изречене васпитно-дисциплинске мере и
- друге околности које би могле да утичу на врсту васпитно-дисциплинске мере

Члан 36.

Решење о изрицању васпитно-дисциплинске мере због повреде обавезе ученика мора да садржи: увод, диспозитив (изреку), образложење, поуку о правном средству, назив органа с бројем и датумом решења и потпис и печат надлежног органа.

Потписано и оверено решење, са бројем и датумом доношења, доставља се родитељу, односно другом законском заступнику малолетног ученика лично или препорученом пошљицом са повратницом.

Члан 37.

За повреду обавезе ученику може да се изрекне само једна васпитна, односно васпитно-дисциплинска мера, тј. уколико ученик једном радњом (чињењем или нечињењем) учини више повреда обавеза, изриче му се јединствена мера.

Васпитна, односно васпитно-дисциплинска мера примењује се само на ученике појединце.

Васпитна, односно васпитно-дисциплинска мера изриче се у школској години у којој је учињена повреда обавезе ученика, односно изречена мера важи само до краја школске године у којој је изречена.

Члан 38.

Дисциплински поступак против ученика је хитан.

Дисциплински поступак против ученика не може да се покрене нити води по истеку 60 дана од дана учињене повреде обавезе.

Члан 39.

Изречена васпитно-дисциплинска мера за тежу повреду обавеза ученика и за учињену повреду забране из чл. 110–112. Закона (укор директора, укор наставничког већа и премештај ученика од петог до осмог разреда у другу основну школу), утиче на оцену из владања у току полугодишта и на закључну оцену из владања.

Изузетно, одељењски старешина по прибављеној процени тима за заштиту ученика предлаже одељењском већу смањење закључне оцене из владања на крају другог полугодишта ученику који учини тежу повреду обавезе ученика или повреду забране из чл. 110–112. Закона на крају другог полугодишта, када није могуће водити васпитно-дисциплински поступак.

Члан 40.

Оцену из владања у току године и на крају првог и другог полугодишта утврђује Одељењско веће на предлог одељенског старешине.

Владање ученика првог разреда у току године и на крају првог и другог полугодишта може да се оцени само описно, тако да и смањена оцена из владања због изречене васпитне, односно васпитно-дисциплинске мере мора да буде описна.

Владање ученика од другог разреда школе оцењује се бројчано у току и на крају првог и другог полугодишта и утиче на општи успех.

Члан 41.

Оцена из владања у току године поправља се када дође до позитивне промене у понашању ученика, на предлог одељењског старешине.

Члан 42.

Ученик који неоправдано изостаје са наставе у току школске године, а на основу редовног праћења и обавештавања родитеља, оцењује се појединачном оценом из владања:

- 1) врло добро (4) када неоправдано изостане са 8 часова;
- 2) добро (3) када неоправдано изостане са највише 15 часова;
- 3) задовољавајуће (2) када неоправдано изостане са највише 25 часова;
- 4) незадовољавајуће (1) када неоправдано изостане са 26 и више часова.

Оцене дате на основу става 1. овог члана сматрају се појединачним оценама и саставни су део закључне оцене из владања.

Оцена из владања у току школске године је и појединачна оцена дата на основу изречене васпитне и васпитно-дисциплинске мере и то:

- укор одељенског старешине – врло добро (4);
- укор одељенског већа – добро (3);
- укор директора – задовољавајуће (2);
- укор наставничког већа – незадовољавајуће (1).

Оцене дате на основу става 3. овог члана сматрају се појединачним оценама и саставни су део закључне оцене из владања.

Ученик који је оцењен на основу става 1. овог члана, не оцењује се на основу става 3. овог члана уколико је разлог за изрицање васпитне и васпитно-дисциплинске мере неоправдано изостајање ученика.

Члан 43.

Закључну оцену из владања утврђује Одељењско веће на предлог одељењског старешине на крају првог и другог полугодишта, на основу сагледавања личности и понашања ученика у целини, процењивањем његовог укупног понашања и извршавања обавеза прописаних законом и изречених васпитних или васпитно-дисциплинских мера и њихових ефеката.

На закључну оцену из владања утиче и то да ли је у понашању ученика било позитивних или негативних промена.

VI ПРАВНА ЗАШТИТА УЧЕНИКА

Члан 44.

На изречену васпитну меру опомена, укор одељењског старешине и укор Одељењског већа родитељ, односно законски заступник малолетног ученика нема право на правну заштиту.

Члан 45.

Ученик, родитељ, односно други законски заступник ученика, на изречену васпитно-дисциплинску меру за учињену тежу повреду обавезе ученика из члана 83. став 8. Закона и члана 9. овог правилника или за повреду забране из члана 110-112. Закона, може уложити жалбу Школском одбору у року од осам дана од дана достављања решења којим се утврђује о утврђеној одговорности ученика и изриче мера..

Школски одбор решава по жалби из става 1. овог члана у року од 15 дана од дана достављања жалбе од стране ученика, родитеља, односно другог законског заступника.

Жалба одлаже извршење решења директора.

Члан 46.

О изреченим васпитним и васпитно-дисциплинским мерама се води евиденција.

Евиденцију води одељењски старешина, уз поштовање начела прописаних законом којим се уређује заштита података о личности.

VII МАТЕРИЈАЛНА ОДГОВОРНОСТ УЧЕНИКА

Члан 47.

Ученик, његов родитељ, односно други законски заступник ученика одговара за материјалну штету коју ученик нанесе школи намерно или крађом непажњом, у складу са законом.

На основу поднете пријаве о проузрокованој штети или на основу личног сазнања, поступак за утврђивање материјалне одговорности ученика покреће директор школе, а води комисија коју формира директор и чији је члан и одељенски старешина.

За штету коју је проузроковало више ученика, одговорност је солидарна, уколико није могуће утврдити степен одговорности сваког од ученика за насталу штету.

Директор, на основу предлога комисије, доноси решење о материјалној одговорности ученика, висини штете и року за накнаду штете.

Висина штете се утврђује на основу ценовника и књиговодствене вредности оштећене ствари, а ако то није могуће комисија процењује штету уз помоћ стручњака.

Уколико није могуће надокнадити штету без нарушавања првобитног изгледа оштећеног предмета, штета ће бити надокнађена у пуном износу – у циљу набавке новог предмета.

Директор може да донесе одлуку о ослобођењу ученика, његовог родитеља, односно другог законског заступника ученика од материјалне одговорности за штету због тешке материјалне ситуације.

Накнада штете се уплаћује на жиро рачун школе, у року од 15 дана од дана достављања решења.

Ако ученик, његов родитељ, односно други законски заступник, одбије да надокнади штету, наплата се може тражити путем суда.

Члан 48.

На решење директора школе о материјалној одговорности ученика родитељ, односно други законски заступник ученика може да изјави жалбу Школском одбору у року од 15 дана од дана пријема решења.

Школски одбор доноси одлуку у року од 15 дана од дана пријема жалбе.

VIII ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 49.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли школе.

Члан 50.

Ступањем на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о васпитно-дисциплинској одговорности ученика број 249/1. од 11.04.2018. године.

У Тршићу
Дел.бр. 412.

Датум: 25.04.2024. год.

Заменик председника Школског одбора

/ Душица Јовановић /

Правилник је објављен на огласној табли школе дана 17.5.2024. године, а ступио је на снагу 25.5.2024. године.

Секретар

/ Милена Лaziћ /

